

ATLAR İÇİN AŞILAMA TAKVİMİ

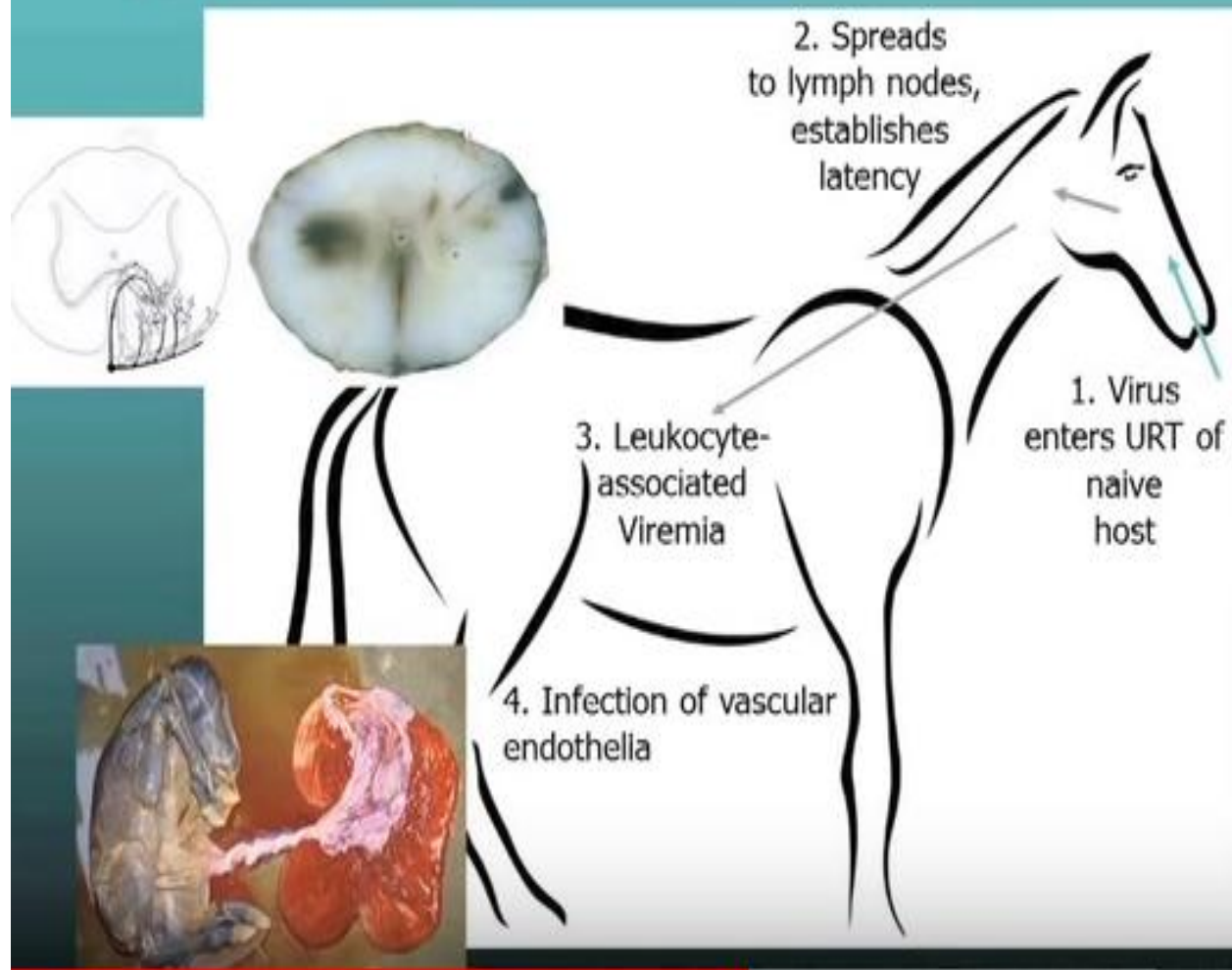
Equine ABORTION (EHV-1)

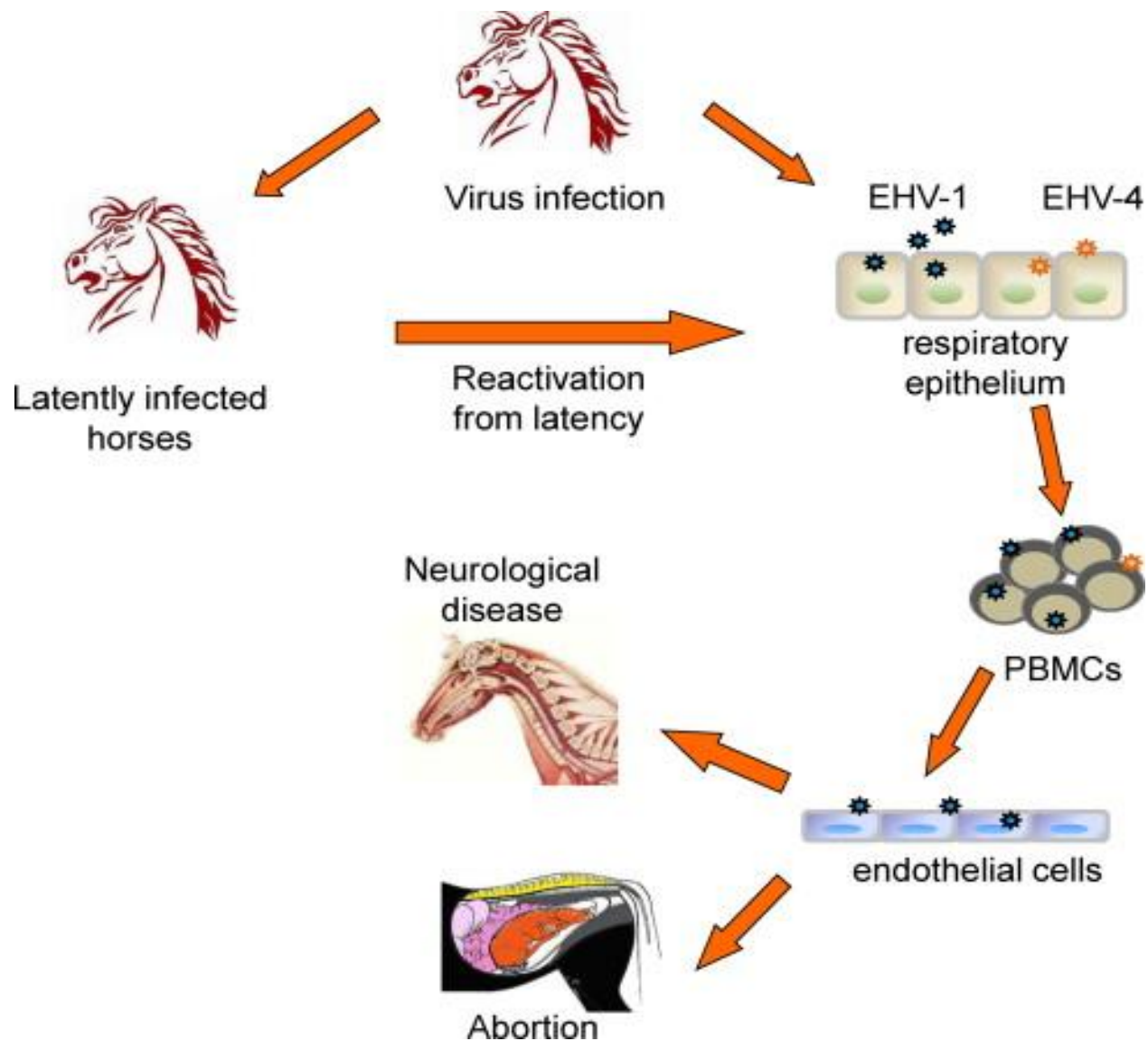
Gebe kısıraklarda (4 ay sonrası gebelerde özellikle 8-11 ay gebelerde) abort ile karakterize epizootiler halinde seyreden bir enfeksiyondur. Bu nedenle "**abortion storm-abortion fırtınası**" olarak adlandırılır.

EQUINE RHINOPNEUMONITIS (EHV-4)

Üst solunum sistemi bulguları ile seyreden, çok bulaşıcı, tüm dünyada yaygın bir enfeksiyondur. Taylarda sekonder etkenlerle komplikasyon sonucu ağır bronchopneumonie tablosuna da neden olabilir. Nadir de olsa abort oluşabilir.

EHV-1 pathogenesis

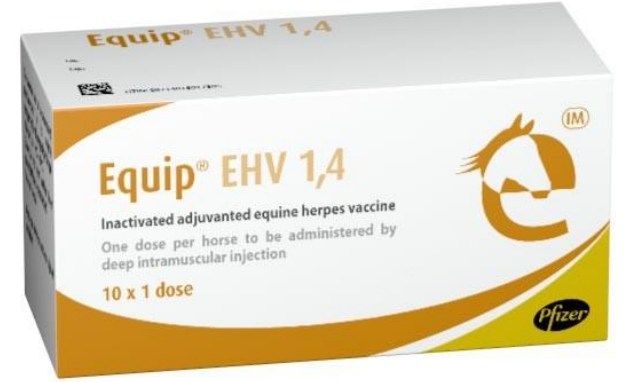
MÜCADELE

Hijyen Kurallarına uygun yetiştiricilik
minimal stres

AŞILAMA

İnaktif aşılar

Aşılamalarda genellikle iyi düzeyde
bağışıklık
oluşmadığından 3-6 ay aralıklar ile
tekrarlanmalıdır. Gebe kısıraklarda
5.,7.,9.aylarda aşı uygulanır.

Ticari bazı at aşıları;

Equine Herpes virus

Fort Dodge Duvaxyn EHV1/4

İlk doz 5. aydan itibaren 2-4 hafta arayla 2 doz şeklinde verilir. Aşılamalar 6 aylık aralıklarla tekrarlanır.

Taylar yeterli düzeyde kolostrum almadıysa, 3. aydan itibaren aşılama önerilir.

İSİM	TİPİ	FİRMA	ZAMAN	UYGULAMA YOLU
Fluvac Innovator	EHV 1-4 E.Influenza İnaktif-kombine	Zoetis	3 aylıklara 3-4 hafta arayla iki doz olarak uygulanır. Yıllık iki tekrar.	1 ml/ IM
Duvaxyn EHV1-4	EHV 1-4 E.Influenza İnaktif	Zoetis	5 aylıktan büyük hayvanlar aşılanır.4-6 hafta sonra 2. uygulama yapılır.*	1,5 ml, IM

TAYLAR

6 AYLIK:Kuduz aşısı,Tetanoz ,Influenza,EHV 1,4 ve Sakağı aşıları

7 AYLIK:Influenza,EHV 1,4 ve Sakağı aşıları

12 AYLIK:Influenza,EHV 1,4,Kuduz aşıları

6 aylık aralıklarla Sakağı,Influenza,EHV 1,4 ve Tetanoz aşıları tekrarlanmalıdır.
Kuduz aşısının yılda tek sefer yapılması yeterlidir.

GEBE KISRAKLAR

EHV 1,4 :5.,7. ve 9. aylarda yapılmalıdır.

INFLUENZA :10. ayda yapılmalıdır.

SAKAĞI : Eğer bulunduğu bölgede bu hastalık varsa aşımından önce yapılmalıdır.

YETİŞKİN ATLAR

EHV 1,4 :Yılda iki uygulama yapılır

INFLUENZA :Yılda iki uygulama yapılır

TETANOZ :Yılda iki uygulama yapılır.

KUDUZ :Yılda tek uygulama yapılır.

SAKAĞI :Yılda iki uygulama yapılır.

Hastalık	Tay ve Yeni Sütten Kesilmiş	1 Yaş**	Performans Atları**	Hobi Atları**	Damızlık Kısarak
Tetanus	1. doz: 6 ay. 2. doz: 7 ay 3. doz:: 9 ay	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık, doğumdan 4-6 hft önce
Eastern and Western Equine Encephalo- myelitis or sleeping sickness (EEE and WEE	1. doz: 6 ay 2. doz: 7 ay 3. doz: 9 ay	Yıllık, ilkbaharda	Yıllık, ilkbaharda	Yıllık, ilkbaharda	Yıllık, ilkbaharda
Influenza - intranasal**	1. doz: 9 ay 2. doz: 11 ay	6 ayda bir	6 ayda bir	6 ayda bir beklenen bulaşmadan 2-4 hft önce tekrar	6 ayda bir, doğundan 4-6 hft önce tekrar
Influenza - injectable**	1. doz: 9 ay 2. doz: 10 ay 3. doz: 12 ay	3-4 ayda bir	3-4 ayda bir.	6 ayda bir beklenen bulaşmadan 2-4 hft önce tekrar	6 ayda bir, doğundan 4-6 hft önce tekrar
Rhinopneumonitis (EHV-1, EHV-4)	1. doz: 3-5 ay 2. doz: 4-6 ay 3. doz: 5-7 ay her 3-4 ayda bir tekrar	3-4 ayda bir	3-4 ayda bir	Opsiyonel: 6 ayda bir, aygır ve kısır kısıraklara 6 ayda bir	EHV-1 ile gebeliğin 5., 7. ve 9. aylarında (3. ayda opsiyonel)
Kuduz	1. doz: 6 ay 2. doz: 7 ay 3. doz: 15 ay	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık çiftleşmeden önce
Strangles - intranasal***	1. doz: 1-6 ay 2. doz: 2-7 ay 3. doz: 3 ay 2. dozu takiben veya sütten kesilmeden 2-4 hft önce	6 ayda bir	Opsiyonel, risk yüksekse 6 ayda bir	Opsiyonel, risk yüksekse 6 ayda bir	6 ayda bir, doğundan 4-6 hft önce tekrar
Strangles - injectable***	1. doz: 5-12hft 2. doz: 8-16 hft 3. doz: 11-20 hft (ürüne bağlı olarak) 4. doz:6-8 mos.	6 ayda bir	Opsiyonel, risk yüksekse 6 ayda bir	Opsiyonel, risk yüksekse 6 ayda bir	6 ayda bir, doğundan 4-6 hft önce tekrar

Atların influenza virusu infeksiyonuna karşı virus aşıları, 1981'den itibaren damızlık ve yarış atı sektörlerinde mecburi aşılamaya konulmuştur. Aşılamalarda başlıca hedef, klinik bulguların hafifletilmesi ve saçılan virus miktarının azalmasıdır. 6-9 aylıktan itibaren aşılamaya başlanır. Genelde EHV-1/4 kombine aşı şeklinde kullanılır.

Fluequin T interhas	inaktive	A/equi 1/prag/56 A/equi 2/morava/95 A/equi 2/brno/97	İlk aşı 3 aylıkken ikinci doz 1 ay sonra/n Yıllık 2 tekrar	Saponin
Equilis prequenza intervet	inaktive	A/equi/1/prag/56 A/equi 2 newmarket /1/93 A/equi/2 south africa/4 /03 Tetanoz toksini	İlk aşı 3 aylıkken ikinci doz 1 ay sonra/n Yıllık 2 tekrar	Saponin
Fluvac Innovator Zoetis /Pfizer	inaktive	A/equi/2/kentucky/97 A/equi 2 ohio/03	İlk aşı 3 aylıkken ikinci doz 1 ay sonra/n Yıllık 2 tekrar	Saponin
proteqFlu Merial	Rekombinant	A/equi 2 newmarket /1/93 A/equi 2 ohio/03	----	---

EVA-1

- Damızlık Kısarak

Sadece seropozitif kısaraklar saçıcı aygırla çiftleştirilebilir!!!

- Çiftleşmeden en az 30 gün önce serolojik test.
 - Negatif ($<1:4$) → Kısarak hemen aşılanır ve 21 gün izole edilir. 21. gün çiftleştirilir. Yıllık tekrar.
 - Pozitif ($>1:4$) → Ön aşılamaya gerek yok.
 - Not: Ülkemizde tespit edilmemiştir. Ülkemizde rutin aşılama yapılan hastalıklardan değildir. Ancak yurtdışına çıkacak damızlıklara aşı yapılır.

EVA-2

- Damızlık Aygır

9. Aydan önce mutlaka aşılanmalıdırlar!!

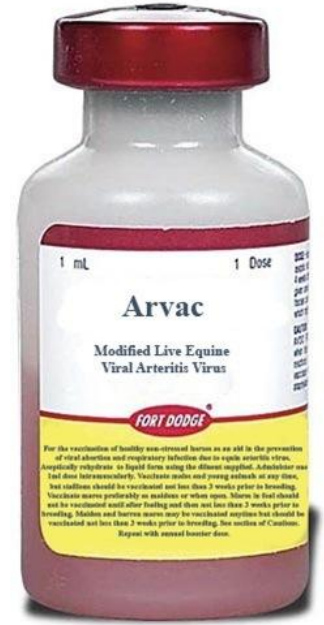
- Seronegatifler aşılanmalı ve 30 gün izole edilmeli. Yıllık tekrarları mutlaka yapılmalı.
- Seropozitif saçıcı olmayan → Aşılama öncesi seronegatif hayvanlar olup, çiftleşmede kullanılır
- Seropozitif saçıcı → Seropozitif kısıraklar ile çiftleştirilir.

-Modifiye canlı virus (MLV) aşıları
Amerika, Kanada, Arjantin ve Yeni Zelanda'da kullanılır.

-İnaktif aşılar
Bazı Avrupa ülkelerinde (Danimarka, Fransa, Almanya, Macaristan, İrlanda, İsveç ve İngiltere gibi) kullanılır.

Aşılar salgınları, gebelerde abortu ve aygırlarda taşıyıcılığı önlerler.

Equip® Artervac emulsion for injection

Presentation: 1x1ml dose

Active ingredient: Inactivated Equine arteritis virus

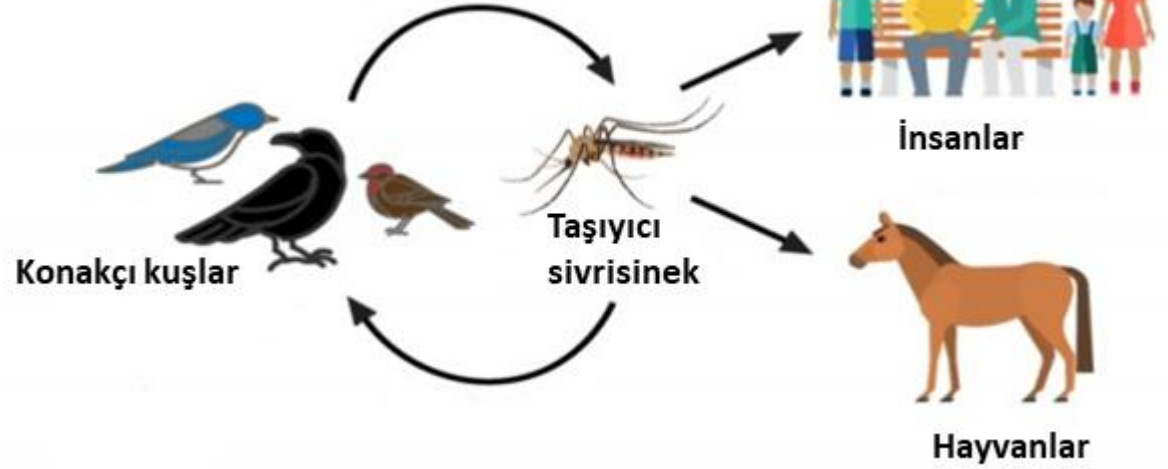
Indications: For the active immunisation of horses and ponies against equine arteritis in order to reduce clinical signs and shedding of virus in nasal secretion after infection

Dosage: 1ml dose by intramuscular injection

Withdrawal: 0 days

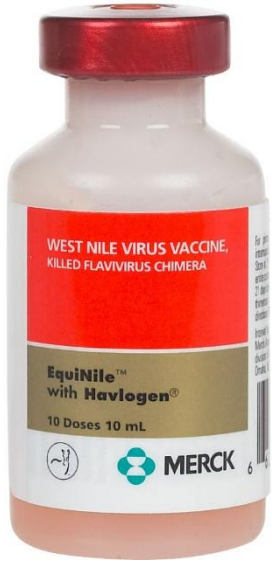
Legal Category: POM **VPA Number:** 10019/161/001

ÜLKEMİZDE SON YILLARDA GÖRÜLME SIKLIĞI ARTAN BATI NİL VİRÜSÜ (BNV) HASTALIĞINA YÖNELİK OLARAK; 2019 YILINDA, T.C TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI TARAFINDAN, TÜRK SOY KÜTÜĞÜ'NE KAYITLI ATLARA, BATI NİL VİRUSU AŞILAMA PROGRAMININ BAŞLATILMASINA KARAR VERİLMİŞTİR.

•SÖZ KONUSU AŞILAMA PROGRAMI, 6 AYDAN BÜYÜK TÜM ATLARA uygulanması kabul edilmiştir. Prestige BNV marka adıyla bilinen inaktif kullanılmaktadır

Aşılar

Review > Vaccines (Basel). 2024 May 1;12(5):485. doi: 10.3390/vaccines12050485.

Vaccination and Control Methods of West Nile Virus Infection in Equids and Humans

Parker M Cendejas ¹, Alan G Goodman ² ³

Affiliations + expand

PMID: 38793736 PMCID: PMC11125624 DOI: 10.3390/vaccines12050485

Vaccine Name	Type	Animal	Licensed?
West Nile-Innovator	Killed virus vaccine	Horse	Yes
Prestige WNV	Killed virus vaccine	Horse	Yes
Recombitek WNV	Recombinant canary pox vaccine	Horse	Yes
PreveNile	Inactivated flavivirus chimera vaccine	Horse	Yes
purified from HeLa cells			
ChimeriVax-WN	Yellow fever vaccine strain 17D expressing pre-membrane and E glycoprotein (prM/E)	Bird	No
WNV-DNA-1/2	Recombinant vaccine expressing E	Bird	No
pVWN	DNA vaccine expressing prM/E	Bird	No
VRC WNV	DNA vaccine expressing prM/E	Human	No
ChimeraVax-WN02	Recombinant yellow fever vaccine expressing prM/E	Human	No
HBV-002	Recombinant subunit vaccine expressing truncated E	Human	No
rWN/DEN4 30	Recombinant DENV expressing prM/E	Human	No
Hydovax-001	U.O. Killed virus vaccine	Human	No

- Aşı Takvimi: İlk aşı 3-4 aylıkken yapılır, ardından 3-6 hafta sonra ikinci doz, yıllık olarak tekrarlanır.

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIğI Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü HAYVAN HASTALIKLARI İLE MÜCADELE VE HAYVAN HAREKETLERİ KONTROLÜ PROGRAMI

Batı Nil humması

4.1. Hastalığın ana rezervuarı kuşlar olup, özellikle Culex türü vektör sinekler aracılığı ile bulaşan vektörel zoonoz bir hastalıktır. Batı Nil Virusu bir arbovirusdur. Hastalık atlar, kuşlar, insanlar ve vahşi hayvanlarda çeşitli nörolojik semptomlar oluşturmaktadır. İnkubasyon periyodu 1-8 gün arasında değişmekle birlikte 15 güne kadar uzayabilmektedir. Enfekte kuşlarda uzun süreli viremi gelişmekte; viremi süresi 100 günden fazla olabilmektedir.

4.2. Hastalık önceki yıllarda Kuzey, Orta ve Güney Amerika' da görülmekte iken son zamanlarda Avrupa ve Akdeniz Kıyısı ülkelerinde görülmeye başlamış, 2018 yılında Ülkemizde 1 vaka tespit edilmiştir. **Sağlık Bakanlığı 2024 yılında 6 kişide Batı Nil Virüsü (BNV) tespit edildiğini bildirdi.**

4.3. Hastalığın yayılmasının önlenmesi için vektör mücadelesinin yapılması, tek tırnaklı işletmesi, hara ve hipodromlarda bulunan at ahırlarının çevresindeki durgun sulara larvasit atılması, su birikimine neden olabilecek yerlerin kurutularak, işletme çevresinde bulunan su yalaklarının günlük olarak temizlenmesi, vektör sineklerin aktif olduğu saatlerde atların tavlalarda bulundurulmaması, atlara sinek kovucu ilaçların tatbik edilmesi gibi önlemler alınmalıdır.

4.4. Hastalık özellikle vektör sineklerin aktif olduğu dönemlerde görölmekte, kanatlı grubundan karga, ördek, güvercin, martı başta olmak üzere çok çeşitli kuş türleri ve tavuklar tarafından taşınabilmektedir. İnsanlar ve atlar rastlantısal konaklar olup, virusun taşınma siklusunu devam ettirememekte, vektör sinekler olmadan attan ata veya başka bir memeli hayvana bulaşma olasılığı olmamakla birlikte, nadiren de olsa gebe kısıraktan plasenta yolu ile veya tayın kısıraktan süt emmesi esnasında bulaşma olasılığı bulunmaktadır.

4.5. Hastalığa karşı 2019 yılında Genel Müdürlük ile Türkiye Jokey Kulübü arasında imzalanan protokole uygun olarak, Türk Soy Kütüğüne kayıtlı atların aşılmasına devam edilir.

4.6. Hastalığın tespiti laboratuvar teşhisi ile yapıldığı için şüpheli durumlarda bağlı bulunan enstitü müdürlüklerine numune gönderilir.

4.7. Enstitü müdürlükleri gelen kanatlı numunelerinde hastalık teşhis ederken, numuneleri Batı Nil Virüsü yönünden de değerlendirilir.

KÖPEKLER İÇİN AŞILAMA TAKVİMİ

- Aşılama programına başlamadan önce yavru köpeklerin plasenta yoluyla ve emzirme döneminde sütle aldığı iç parazitlere karşı tedavi edilmeleri gerekmektedir. Bu amaçla öncelikle iğne veya ağız yoluyla antiparaziter ilaçlar uygulanacaktır.

Köpeğin yaşı	Önerilen aşılar	Opsiyonel aşılar
6 – 8 hafta	Gençlik hastalığı, parainfluenza	Bordetella
10 – 12 hafta	Karma Aşı* (gençlik hastalığı, adenovirüs (hepatit), parainfluenza, ve parvovirüs aşıları)	Corona virüsü, Leptospiroz, Bordetella, Lyme hastalığı
12 – 24 hafta	Kuduz	
14 – 16 hafta	Karma aşı	Corona virüsü, Bordetella, Lyme hastalığı
12 – 16 ay	Kuduz, Karma aşı	Corona virüsü, Leptospiroz, Bordetella, Lyme hastalığı
Her 1 – 2 yılda**	Karma aşı	Corona virüsü, Leptospiroz, Bordetella, Lyme hastalığı
Her 1 – 3 yılda**	Kuduz	

*: Karma aşı DHPP olarak da bilinir. Gençlik hastalığı anlamına gelen distemper, hepatit, parainfluenza ve parvovirüs terimlerinin baş harflerinin kısaltılmasından oluşur. Bazı yerlerde DHLPP olarak geçtiğini görebilirsiniz; bu kısaltmadaki L harfi de Leptospirozu temsil eder.

** : Bu aşılardan 1 yıllık koruma sağlayan, 2 yıllık koruma sağlayan ve 3 yıllık koruma sağlayan versiyonları vardır. Süresine göre her 1, 2 ya da 3 yılda bir tekrarlanır.

AŞI TARİHİ	ZORUNLU AŞILAR	OPSİYONEL AŞILAR
6-8 HAFTA	DHPP	Bordatella
10-12 HAFTA	DHLPP	Coronavirus
12-16 HAFTA	DHLPP-KUDUZ*	Lyme
HER YIL	DHLPP-KUDUZ*	Bordatella-Coronavirus-Lyme

DHLPP: Distemper-Hepatitis-Leptospirosis-Parainfluenza-Parvovirus

DHPP: Distemper-Hepatitis-Parainfluenza-Parvovirus

*: Uygulanacak herhangi 2 aşının arasındaki sürenin en az 2 hafta olması gerekir.

	KUDUZ			
Nobivac Rabies (Msd)	İnaktif Pasteur RIV suşu	Alüminyum hidroksit	10-12. Haftadan itibaren 2-3 hafta ara ile iki doz/ yıllık tekrar	1 ml SQ
Biocan R (interhas)	İnaktif	Alüminyum hidroksit	10-12. Haftadan itibaren 2-3 hafta ara ile iki doz / yıllık tekrar	1 ml SQ
Defensor 3 (zoetis)	İnaktif	Alüminyum hidroksit	10-12. Haftadan itibaren 2-3 hafta ile iki doz / yıllık tekrar	1 ml SQ

İsim	İçerik	Tipi	Uyg şekli	Zamanı
Vanguard 5 Plus (zoetis)	CDV,ICH, CAV-1, CAV-2, CPI, CPV	Canlı attenüe	1 ml SQ	6 haftalıktan itibaren 3 hafta ara ile 3 doz / yıllık tekrar
BIOCAN DHPPI + L (interhas)	CDV, CAV-2,CPV, Parainfluenza virusu	Canlı attenüe	1 ml SQ	6 haftalıktan itibaren 3 hafta ara ile 3 doz / yıllık tekrar
Nobivac DHP (Msd)	CDV,CAV-1,2,CPV,	Canlı attenüe	1 ml,SQ	6 haftalıktan itibaren 3 hafta ara ile 3 doz / yıllık tekrar

KEDİLER İÇİN AŞILAMA TAKVİMİ

Aşılama programına başlamadan önce yavru kedilerin plasenta yoluyla ve emzirme döneminde sütle aldığı iç parazitlere karşı tedavi edilmeleri gerekmektedir.

Sağlıklı yavrular **1,5- 2 aylık yaşta** ilk aşısını olabilirler.

Rhinotracheitis -calici- panleukopenia-Chlamidya kombinasyonu ilk karma aşidan sonra 2-3 haftalık aralıkla bu aşının tekrarı yapılır. FIV-FIP ve Leukemia kan testinden sonra eğer kediniz dışarıya çıkıyorsa, Leukemia aşısı yapılır. 2-3 hafta aradan sonra bu aşının tekrarı yapılır.

Son olarak da 2-3 hafta sonra Kuduz aşısı yapılır. Bu aşılarla ek olarak yine risk altında olması durumunda veteriner hekimin kararına göre FIV aşısı da programa eklenebilir.

AŞI TARİHİ	ZORUNLU AŞILAR	OPSİYONEL AŞILAR
6-8 HAFTA	DRC	Chlamydia
10-12 HAFTA	DRC	Feline Leukemia
12-14 HAFTA	KUDUZ	
14-16 HAFTA	DRC	
HER YIL	DRC-KUDUZ*	Chlamydia-Feline Leukemia*

DRC: Feline Distemper-Rhinotracheitis-Feline Calicivirus

*: Uygulanacak herhangi 2 aşının arasındaki sürenin en az 2 hafta olması gerekir.

Kediler için Aşılama Takvimi

6-8 Hafta

- Panleukopenia
- Calicivirus
- Rhinotracheitis

10-12 Hafta

- Panleukopenia
- Calicivirus
- Rhinotracheitis

14-16 Hafta

- Panleukopenia
- Calicivirus
- Rhinotracheitis
- Kuduz

1. yıl

- Panleukopenia
- Calicivirus
- Rhinotracheitis
- Kuduz

Her 3 Yılda bir

- Panleukopenia
- Calicivirus
- Rhinotracheitis
- Kuduz

Kediler için Önerilen Aşılama Takvimi

9 hafta	1. FVRCP (FHV-1+FCV+FPV)
12 hafta	2. FVRCP
12 hafta	*1. Feline Leukemia
15 hafta	3. FVRCP
15 hafta	Kuduz
16 hafta	*2. & Son Feline Leukemia

FHV-1: Feline herpesvirus 1(feline rhinotracheitis)

FCV:Feline calicivirus FPV:Feline panleukopeni virus

YAŞI	UYGULANACAK AŞI
7. Hafta	İç ve Dış Paraziter Tedavi
8. Hafta	1. Karma Aşı
9. Hafta	1. Lösemi Aşısı
10. Hafta	2. İç Parazit Tedavisi
11. Hafta	2. Karma Aşı
12. Hafta	2. Lösemi Aşı
13. Hafta	Kuduz Aşısı

Bazı öneriler....

- Yıllık aşı tekrarları FVRCP ve Feline Leukemia için önerilmektedir. Kuduz aşısı endemik bölgelerde her yıl yapılır.
- Feline Leukemia ev dışına çıkan, dışarda kalan veya çiftleşen kedilere uygulanmalıdır.

- Kedi Kombine Aşıları

İSİM	İÇERİK	TİPİ	ZAMAN	UYG YOLU
Felocell (zoetis)	FHV, FCV,FPV	Modifiye canlı	9 Haftadan itibaren 2-3 hafta ara ile 2 doz	1 ml,SQ
Biofell PCH (interhas)	FHV,FPV,F CV	İnaktif	8. Haftadan itibaren 2-3 hafta ara ile 2 doz	1 ml,SQ
Nobivac Tricat (MSD)	FHV,FCV,F PV	Canlı	8. Haftadan itibaren 2-3 hafta ara ile 2 doz	1 ml,SQ